

13. Mezinárodní finanční trhy a euro

Specifika finančních trhů

- výnosy z rozsahu – velmi vysoké ⇒ odstranění bariér zvyšuje velikost a konkurenceschopnost trhu (národní měna = bariéra)
- síťový efekt – podporuje výnosy z rozsahu ⇒ tendence ke globalizaci finančních trhů (euro = globální měna)
- asymetrické informace – typické pro odvětví ⇒ čím větší trh, tím nepřehlednější rizika (eurozóna = eliminace rizik)

Vliv jednotné měny na finanční trhy

- eliminace kursového rizika
- odstranění frikční bariéry – národních měn
- zvýšení intenzity konkurence

TOP 10 světových bank a eurozóna

	2002		2005		2008		2012	
1	Mizuho	J	UBS	CH	Royal Bank of Scotland	UK	BNP Paribas SA	F
2	Citigroup	USA	Citigroup	USA	Deutsche Bank	D	Deutsche Bank AG	Ger
3	Sumitomo	J	Mizuho	J	BNP Paribas	F	Barclays Bank PLC	UK
4	Deutsche Bank	D	HSBC	UK	Barclays Bank	UK	JAPAN POST BANK Co Ltd	Jap
5	Mitsubishi	J	Crédit Agricole	F	HSBC	UK	Crédit Agricole SA	F
6	UBS	CH	BNP Paribas	F	Crédit Agricole	F	Industrial & Commercial Bank of China	China
7	BNP Paribas	F	JP Morgan Chase	USA	Citigroup	USA	The Royal Bank of Scotland	UK
8	HSBC	UK	Deutsche Bank	D	UBS	CH	The Bank of Tokyo-Mitsubishi	Jap
9	JP Morgan Chase	USA	Royal Bank of Scotland	UK	Mitsubishi	J	China Construction Bank	China
10	Hypo Vereinsbank	D	Bank of America	USA	Bank of America	USA	JPMorgan Chase	USA ⁴

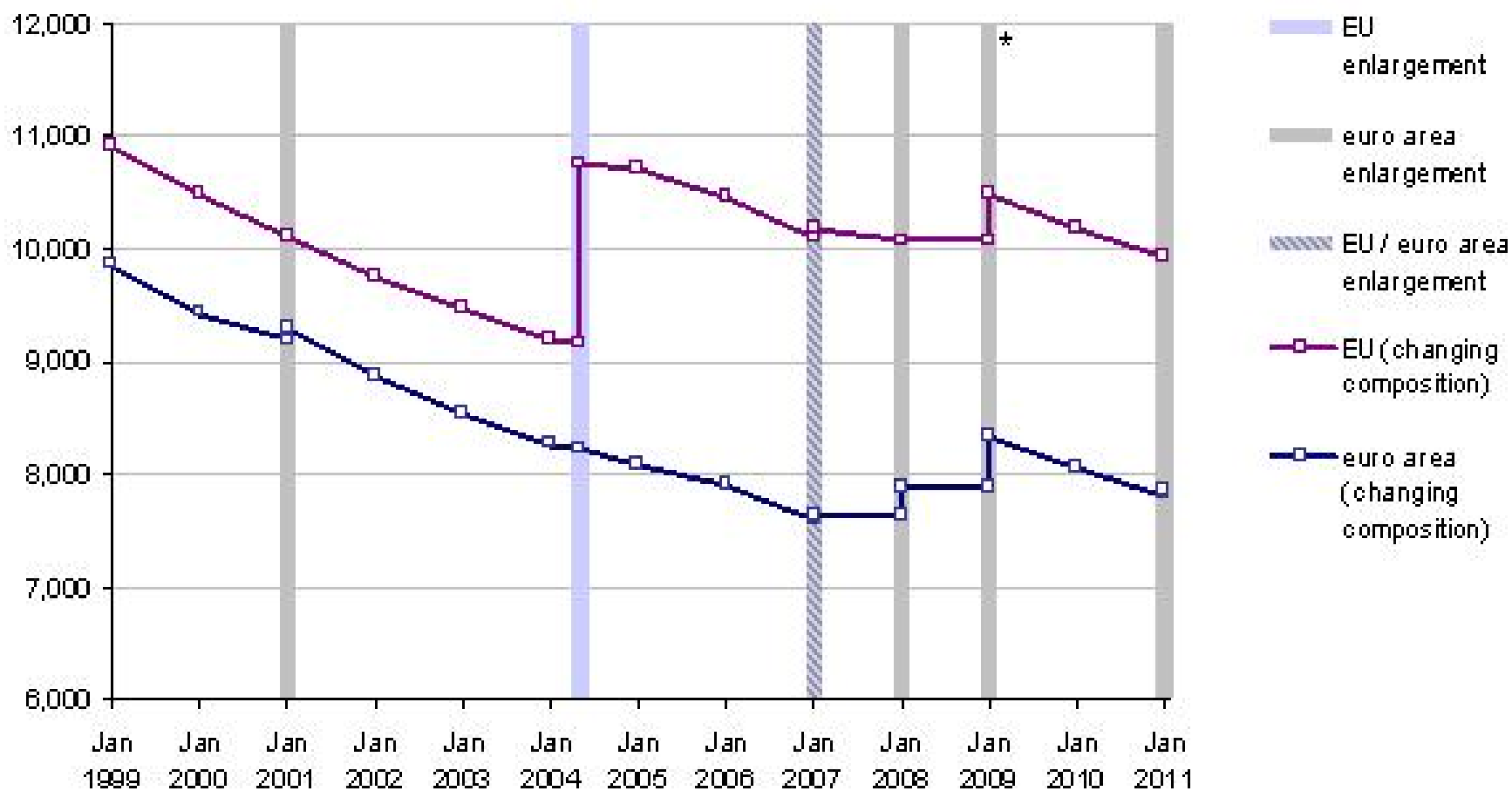
Specifika bankovního sektoru

- systémově tíhnou k riziku a bankrotu ⇒ silná regulace sektoru
- asymetrické informace deformují trh ⇒ omezení konkurence
- vysoké transakční náklady změny ⇒ omezení konkurence

Logika: mnoho malých lokálních bank (symetrie informací) → fúze (výnosy z rozsahu) → velké banky (asymetrie informací) → podvázání konkurenceschopnosti a rozvoje sektoru

Vývoj počtu bank v EU

Chart 1 - Number of MFIs in the EU and in the euro area

Koncentrace odvětví – negativní efekt jednotné měny?

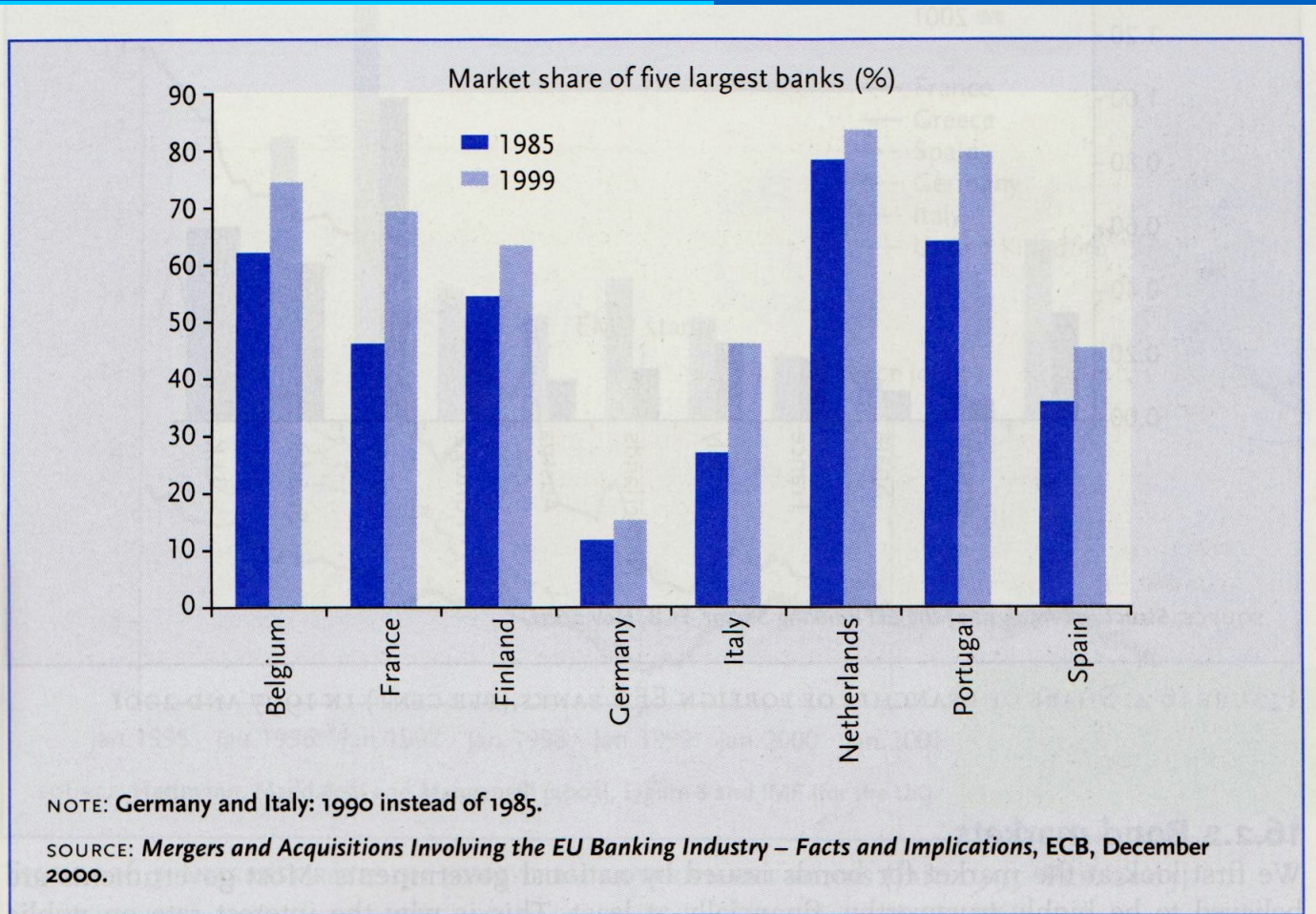
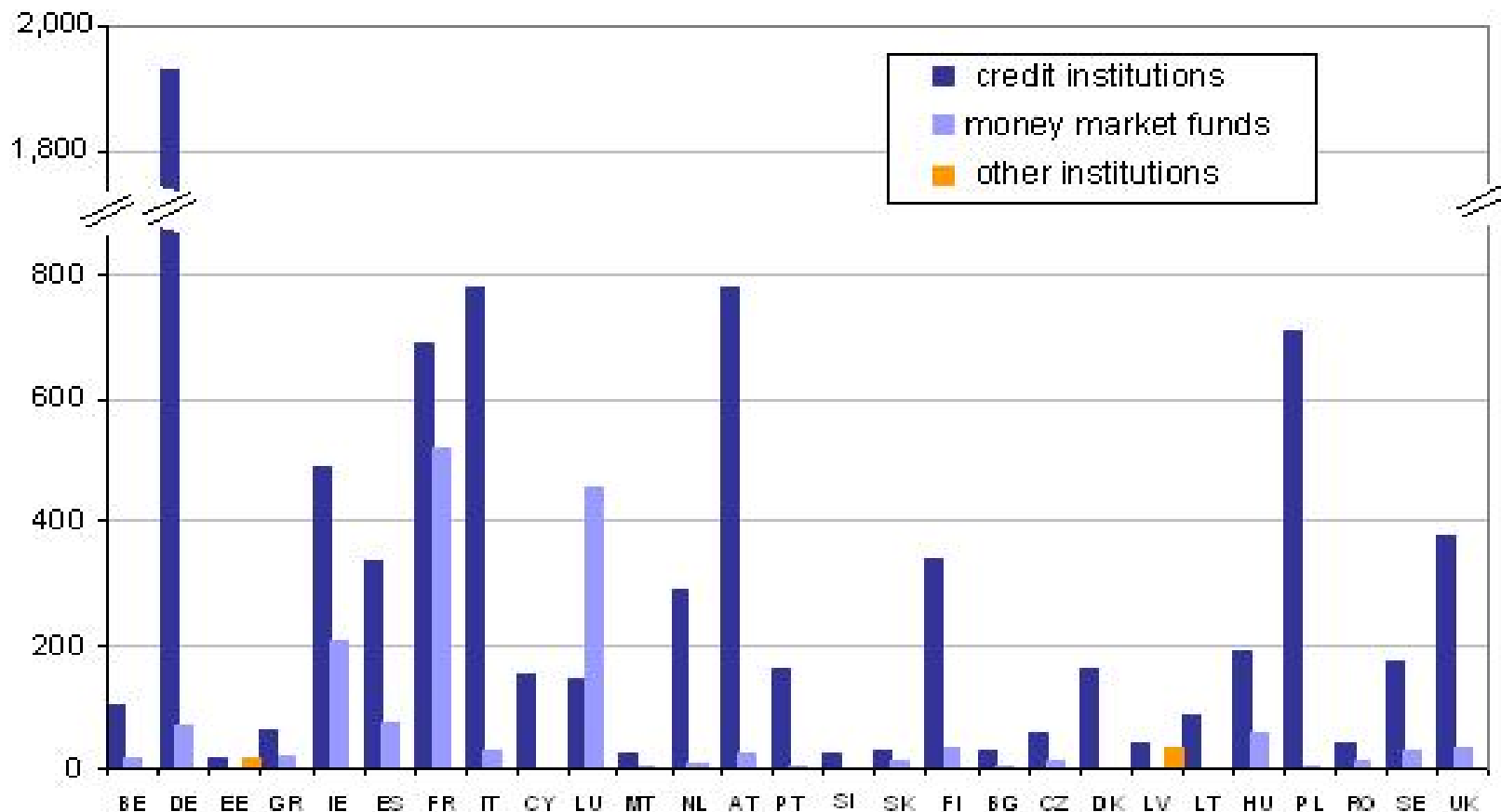

FIGURE I6-3: CONCENTRATION IN NATIONAL BANKING (1985–1999)

Nerovnoměrné rozložení počtu bank

Chart 2 - Number of MFIs (excluding central banks and the European Investment Bank) in the EU, per country and category (as of 1 January 2011, broken axis)

Trhy cenných papírů (2005)

Burza	mld. €	%HDP	Burza	mld. €	%HDP	Burza	mld. €	%HDP
New York	10 729	112,7	OMX	593	90,6	Lucemburk	40	145,3
Tokio	2 850	76,5	Milán	592	42,0	Budapešť	26	28,8
Londýn	2 284	131,3	Oslo	134	58,9	Praha	25	27,4
Euronext	1 910	78,0	Atény	100	57,5	Nikósie	4	35,7
Frankfurt	936	42,1	Vídeň	93	37,9	Bratislava	4	11,3
Madrid	769	91,8	Dublin	89	55,7	Valletta	2	56,7
Curych	667	221,5	Varšava	57	25,7			

Trhy státních obligací

- tradičně nejdůvěryhodnější CP
- úrok odráží kredibilitu země
- jednotná měna = konvergence kredibility a úroku (?)

Konvergence úrokových sazeb před zahájením eura...

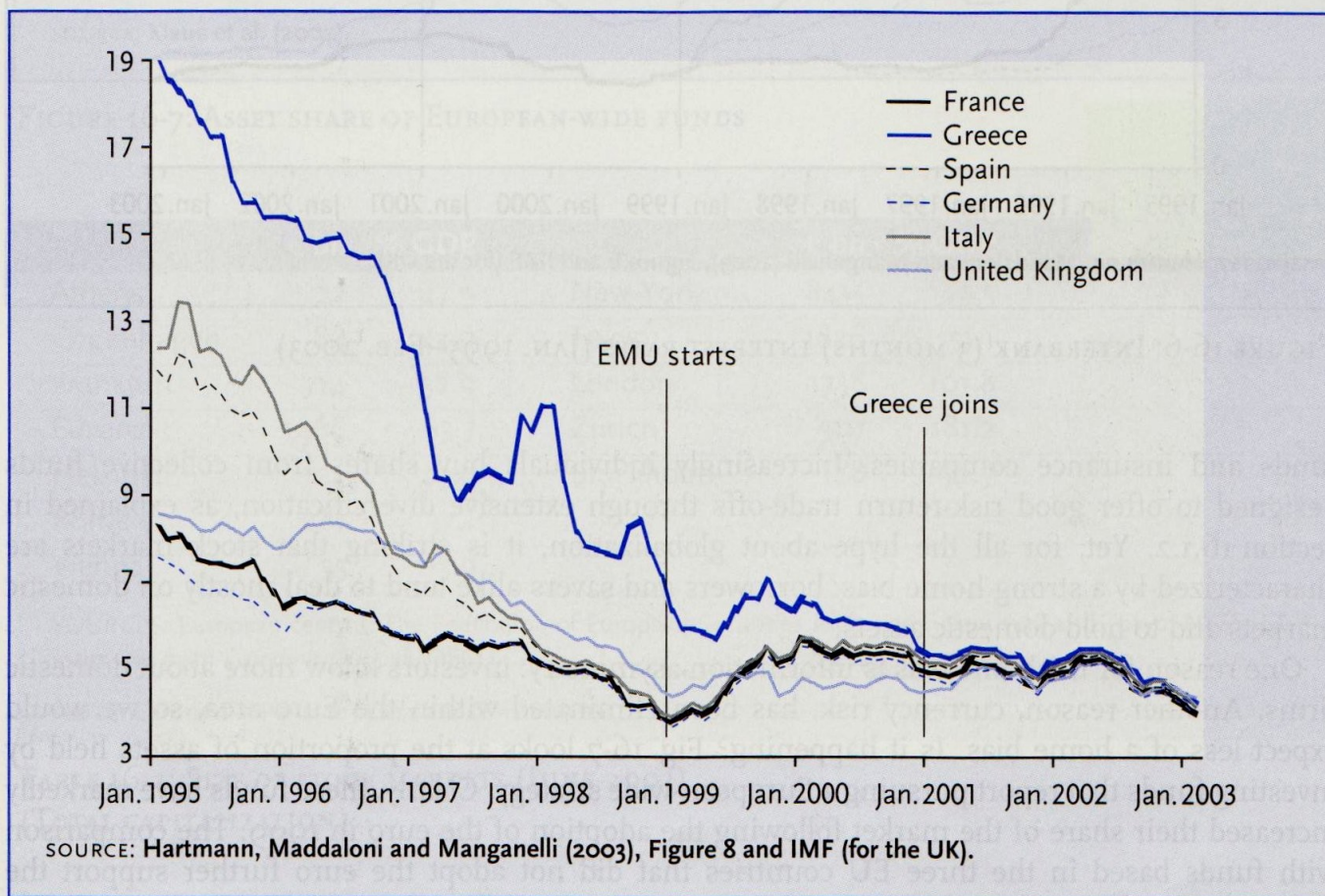

FIGURE 16-5: INTEREST RATES ON LONG-TERM GOVERNMENT BONDS (JAN. 1995–FEB. 2003)

... a dnes

Countries	Apr. 10	May 10	June 10	July 10	Aug. 10	Sep. 10	Oct. 10	Nov. 10	Dec. 10	Jan. 11	Feb. 11	Mar. 11	Apr. 11
Euro area													
Belgium	3.54	3.31	3.47	3.29	3.03	3.12	3.21	3.48	3.99	4.14	4.21	4.21	4.29
Germany	3.06	2.73	2.54	2.62	2.35	2.30	2.35	2.53	2.91	3.02	3.20	3.21	3.34
Ireland	4.76	4.86	5.31	5.32	5.30	6.14	6.42	8.22	8.45	8.75	9.10	9.67	9.79
Greece	7.83	7.97	9.10	10.34	10.70	11.34	9.57	11.52	12.01	11.73	11.40	12.44	13.86
Spain	3.90	4.08	4.56	4.43	4.04	4.09	4.04	4.69	5.38	5.38	5.26	5.25	5.33
France	3.40	3.08	3.07	2.99	2.68	2.68	2.72	3.00	3.34	3.44	3.60	3.61	3.69
Italy	4.00	3.99	4.10	4.03	3.80	3.86	3.80	4.18	4.60	4.73	4.74	4.88	4.84
Cyprus	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60
Luxembourg (3)	3.51	3.17	3.01	2.98	2.65	2.67	2.73	2.94	3.32	3.30	3.45	3.47	3.58
Malta	4.18	4.14	4.13	4.13	4.01	3.90	3.90	4.12	4.42	4.51	4.60	4.68	4.73
Netherlands	3.32	3.02	2.90	2.85	2.56	2.52	2.58	2.79	3.16	3.23	3.41	3.42	3.65
Austria	3.46	3.21	3.20	3.07	2.77	2.80	2.82	3.01	3.43	3.54	3.68	3.68	3.76
Portugal	4.78	5.02	5.54	5.49	5.31	6.08	6.05	6.91	6.53	6.95	7.34	7.80	9.19
Slovenia	3.94	3.82	3.83	3.87	3.67	3.64	3.56	3.77	4.11	4.29	4.26	4.30	4.53
Slovakia	3.93	3.82	3.73	3.93	3.73	3.59	3.67	3.80	4.06	4.16	4.24	4.32	4.33
Finland	3.36	3.03	2.92	2.85	2.62	2.58	2.63	2.82	3.19	3.27	3.41	3.45	3.57

Bulgaria	5.94	6.13	6.21	6.05	5.99	5.90	5.82	5.74	5.76	5.56	5.48	5.38	5.33
Czech Republic	3.84	4.10	4.26	3.97	3.56	3.34	3.43	3.59	3.89	3.98	4.05	4.05	4.05
Denmark	3.34	2.93	2.70	2.72	2.45	2.40	2.46	2.65	3.01	3.05	3.23	3.29	3.42
Latvia	10.13	10.13	10.12	10.00	10.00	9.97	9.24	8.99	7.55	5.38	6.17	6.49	6.47
Lithuania	5.15	5.15	5.15	5.15	5.15	5.15	5.15	5.15	5.15	5.15	5.15	5.15	5.12
Hungary	6.57	7.07	7.60	7.39	7.07	7.04	6.87	7.38	7.92	7.70	7.39	7.29	7.05
Poland	5.57	5.72	5.87	5.84	5.62	5.49	5.53	5.82	5.98	6.26	6.26	6.27	6.14
Romania	6.97	7.27	7.10	7.18	7.15	7.14	7.02	7.04	7.09	6.66	7.03	7.31	7.30
Sweden	3.14	2.73	2.61	2.70	2.45	2.53	2.64	2.86	3.21	3.28	3.41	3.35	3.30
United Kingdom	3.96	3.60	3.14	2.97	2.68	2.84	2.80	3.03	3.34	3.82	4.00	3.78	3.78

Sources: ECB and European Commission.

Mezibankovní úrokové sazby konvergují - EURIBOR

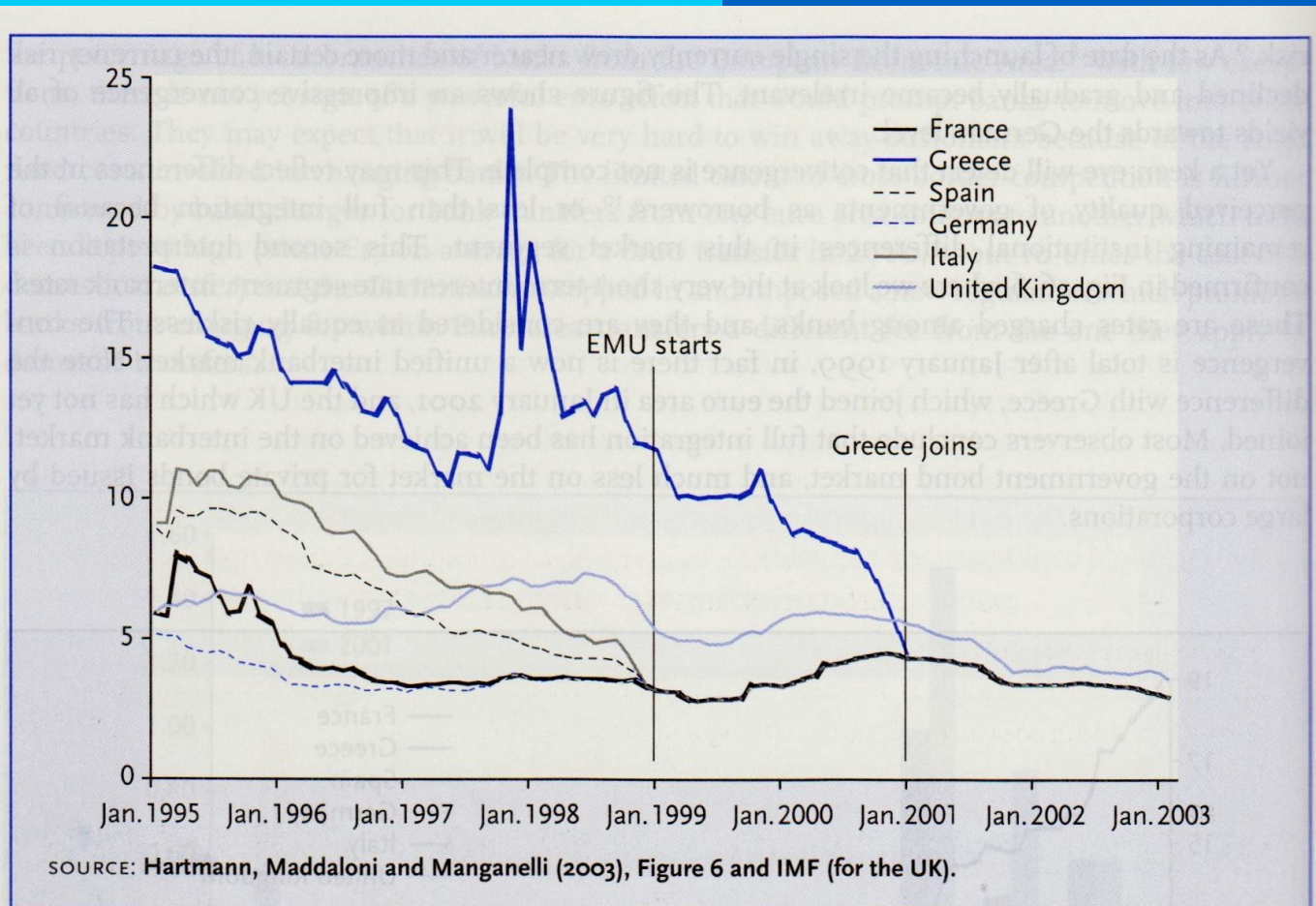
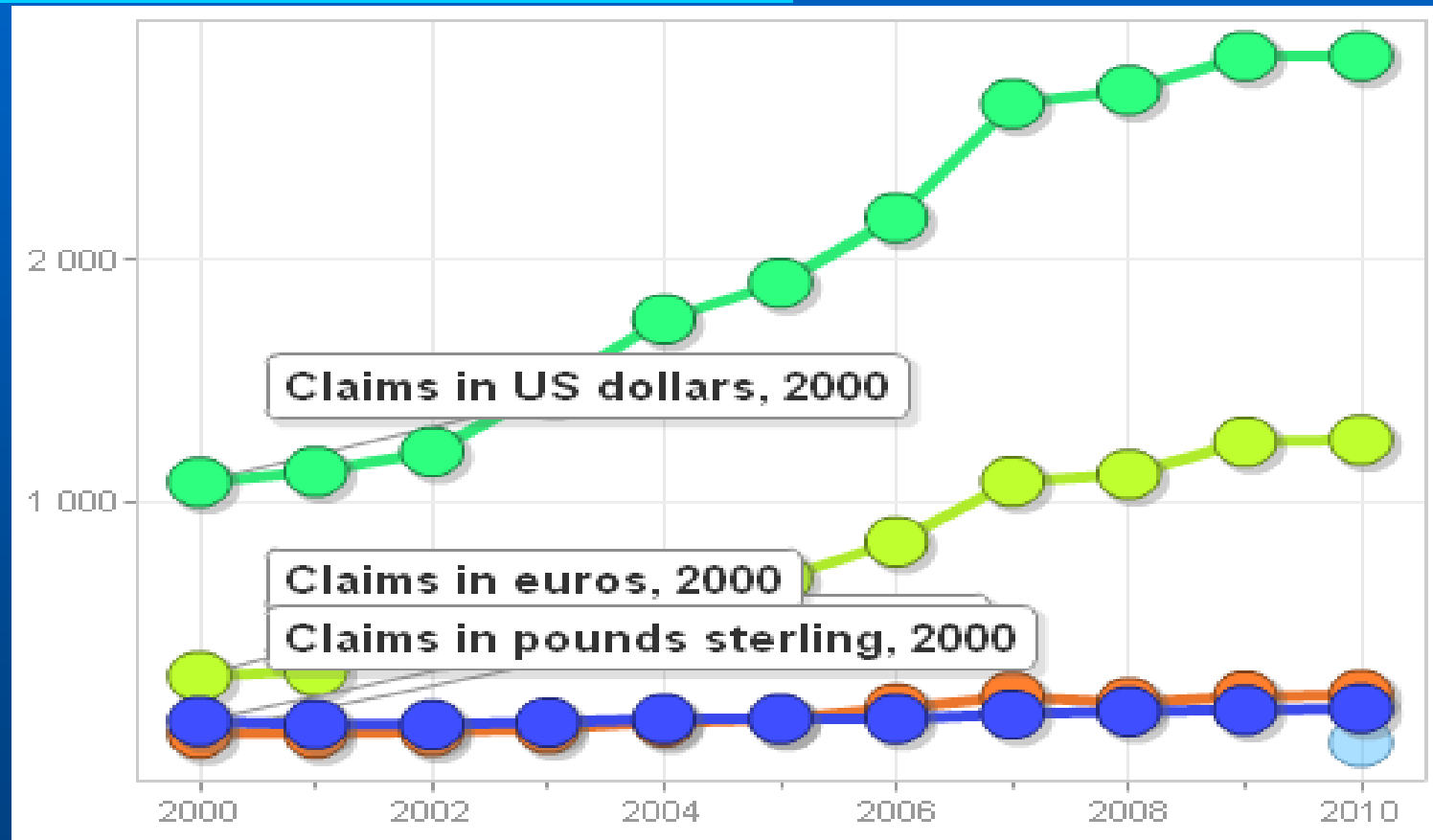

FIGURE 16-6: INTERBANK (3 MONTHS) INTEREST RATES (JAN. 1995–FEB. 2003)

Využití jednotné měny

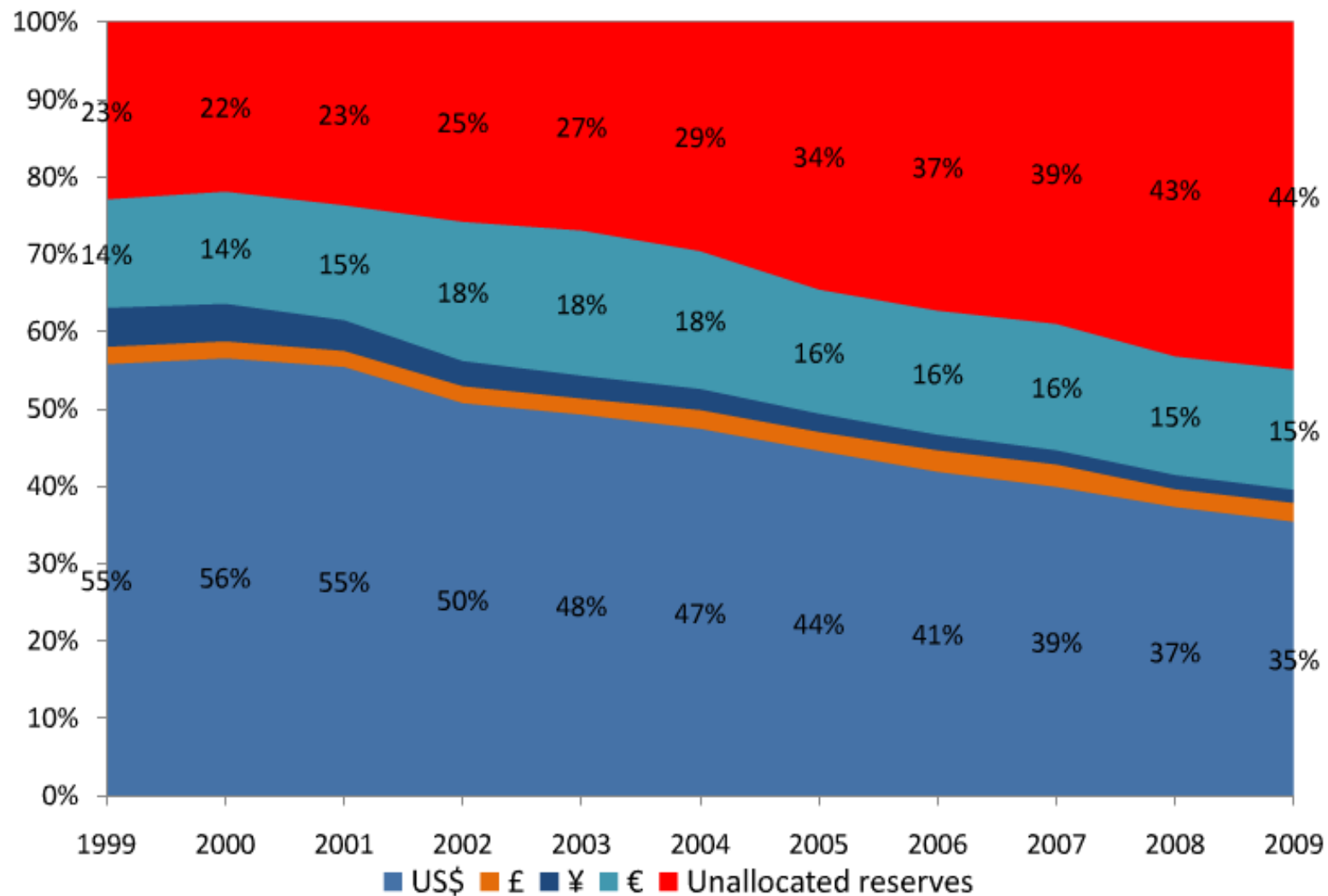
- přímé = země eurozóny
 - oběživo
 - zúčtování, uchování hodnoty
- nepřímé = globální ekonomika
 - světová rezervní měna
 - nominální měna CP
 - měna mezinárodního obchodu
 - transakční měna devizových trhů

Světové devizové rezervy (mld. \$)

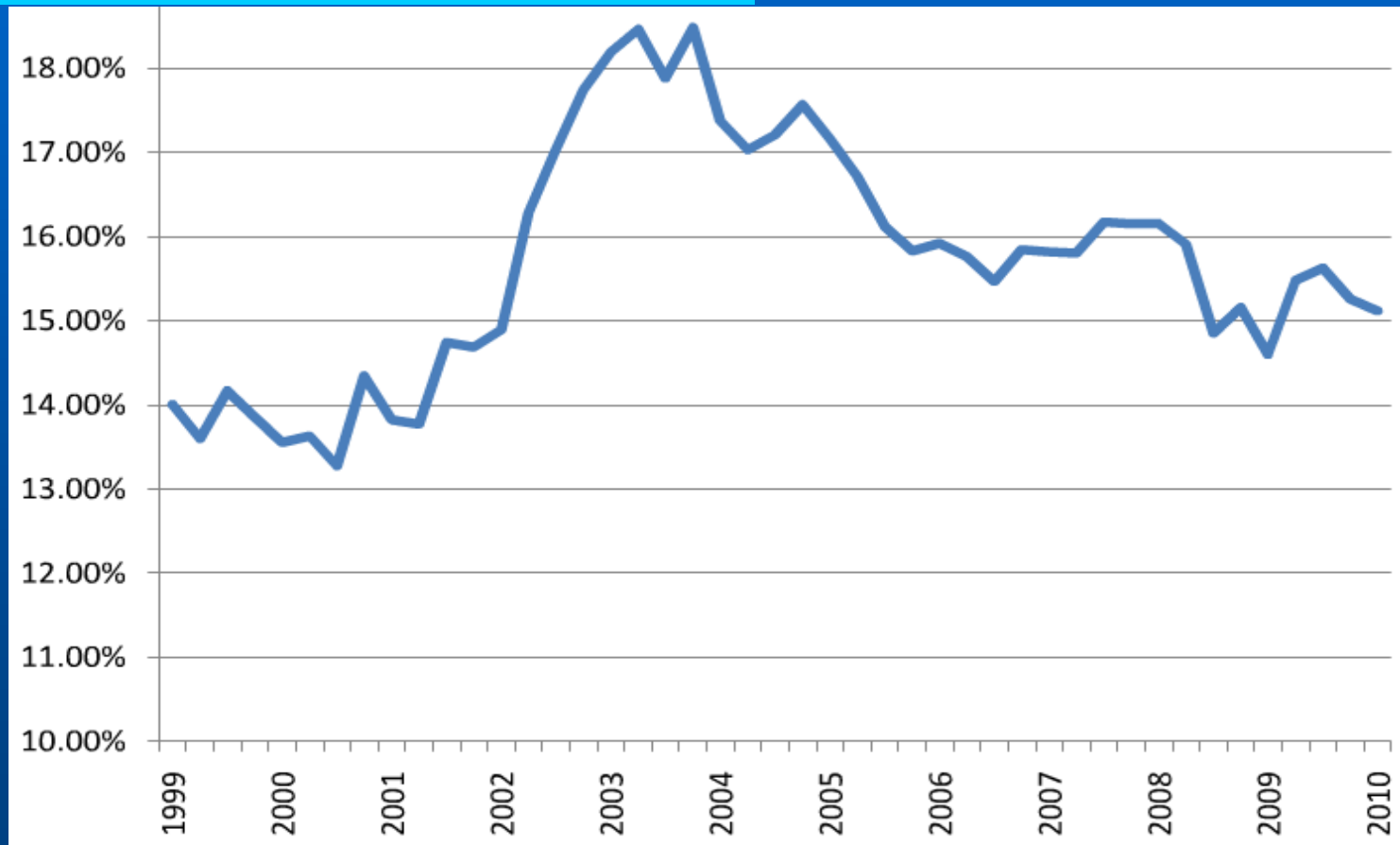

zdroj: Global Finance

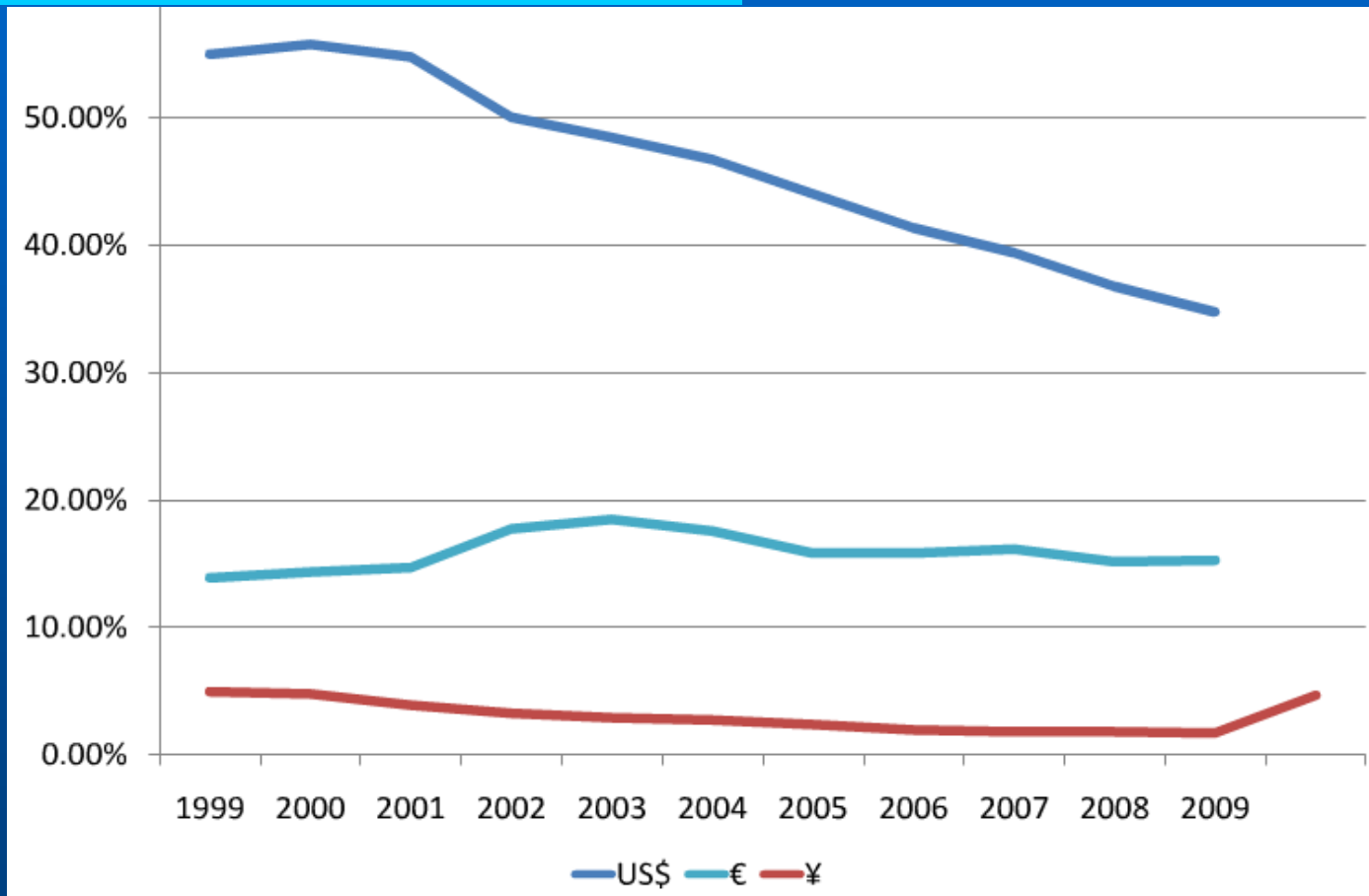
Světové devizové rezervy (%)

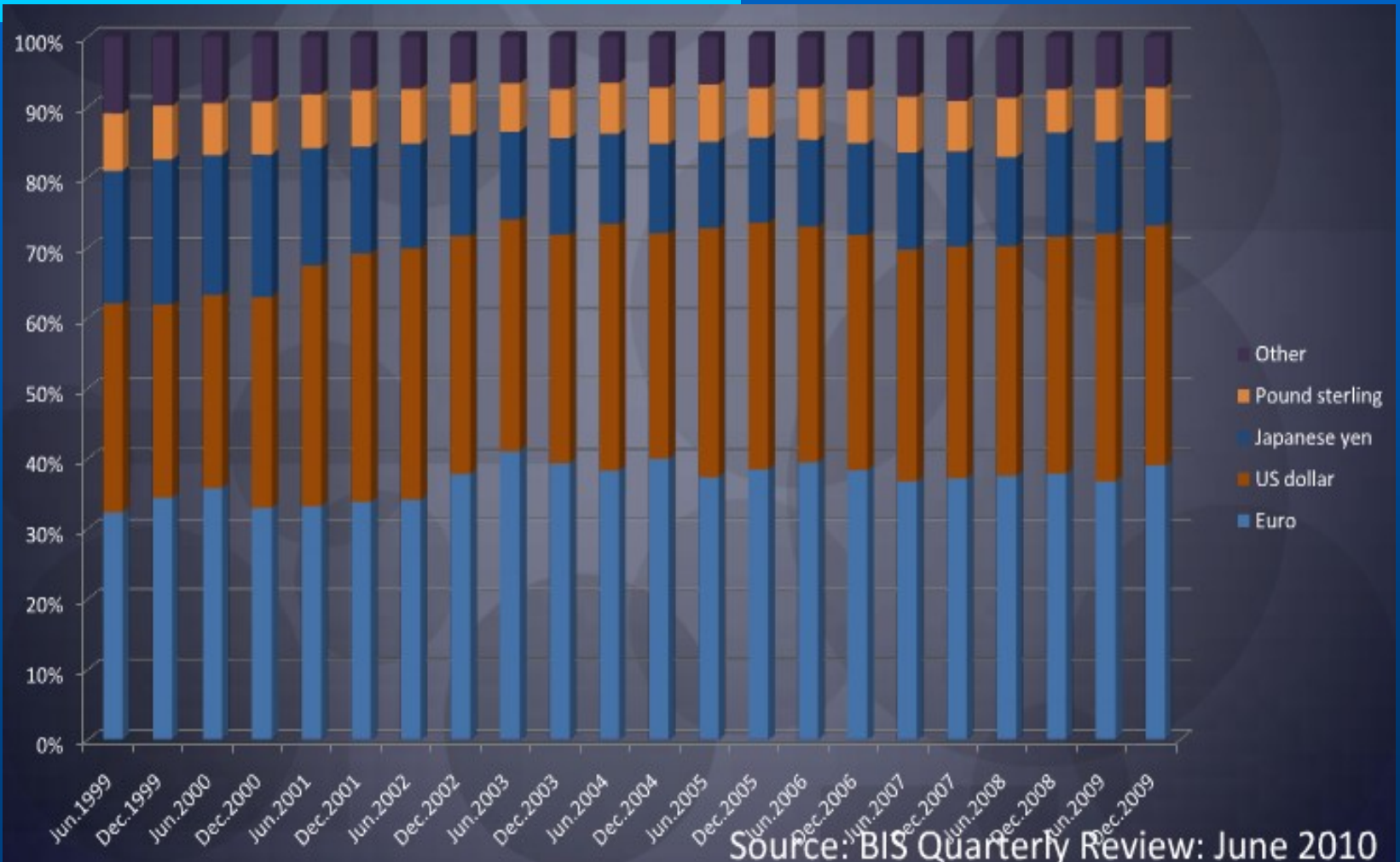
Světové devizové rezervy (€, %)

Světové devizové rezervy (\$ a ¥ vs €, %)

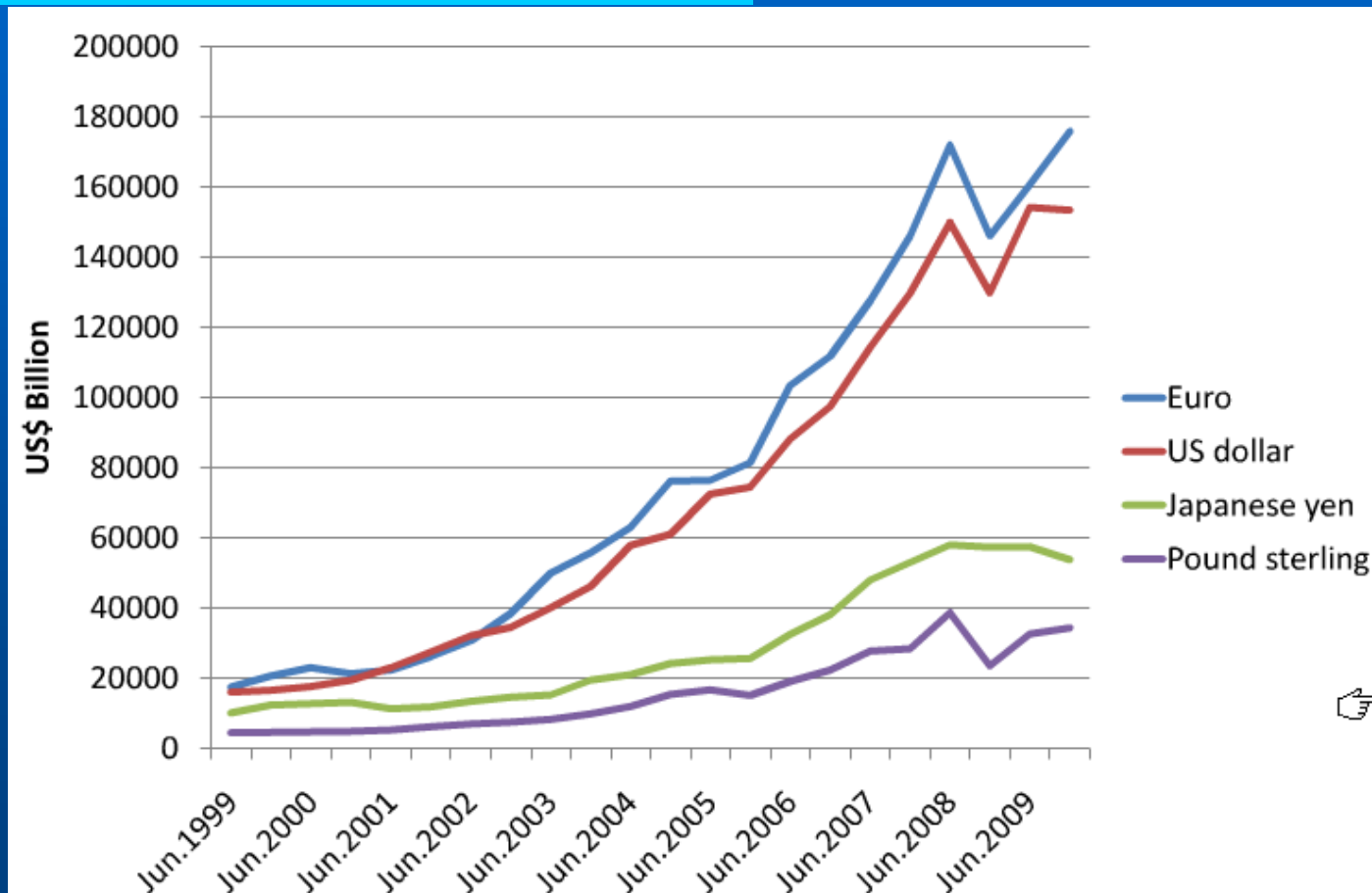

Mezinárodní trh derivátů (%)

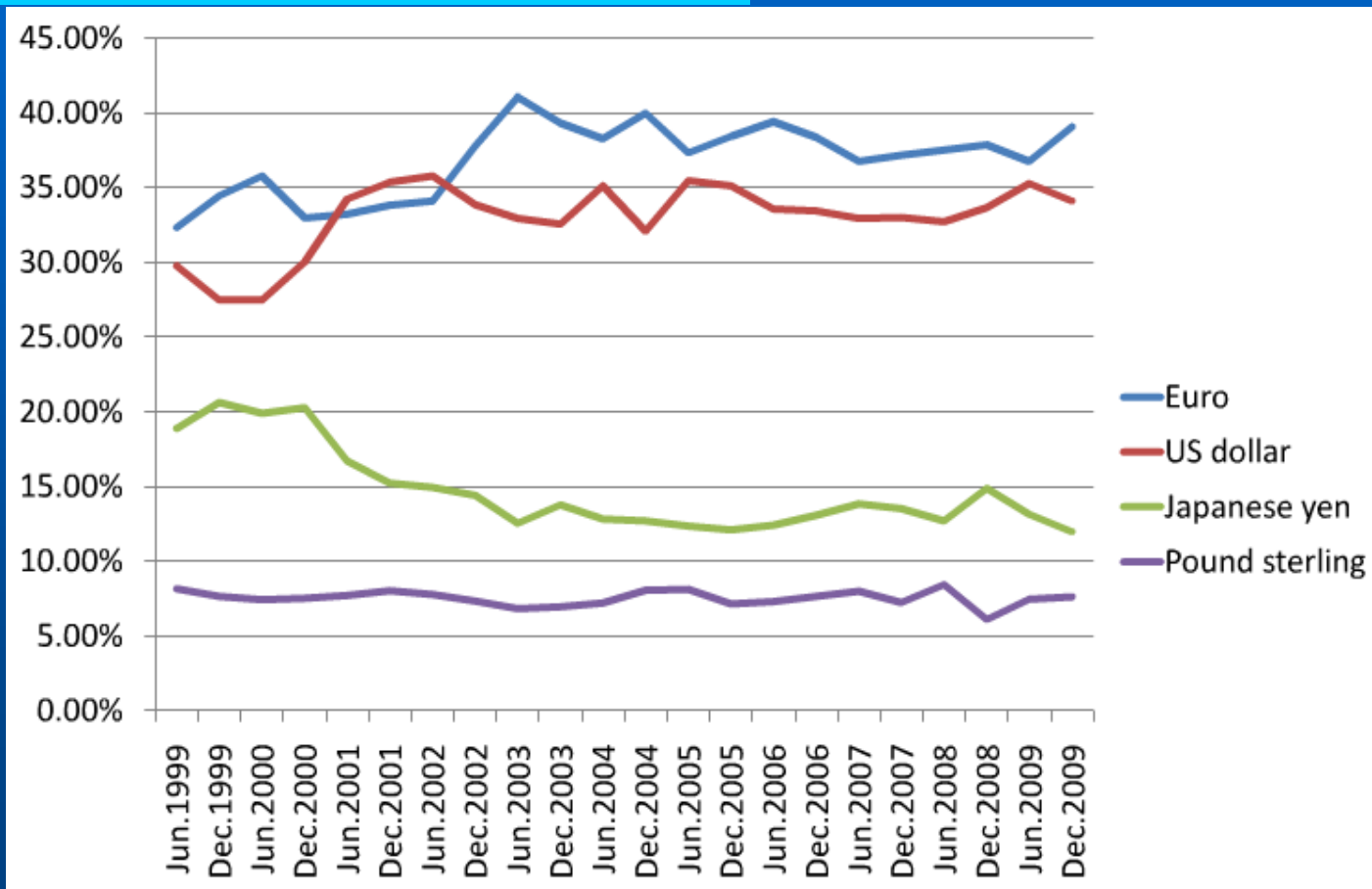

Source: BIS Quarterly Review: June 2010

Mezinárodní trh derivátů (mld. \$)

Mezinárodní trh derivátů (%)

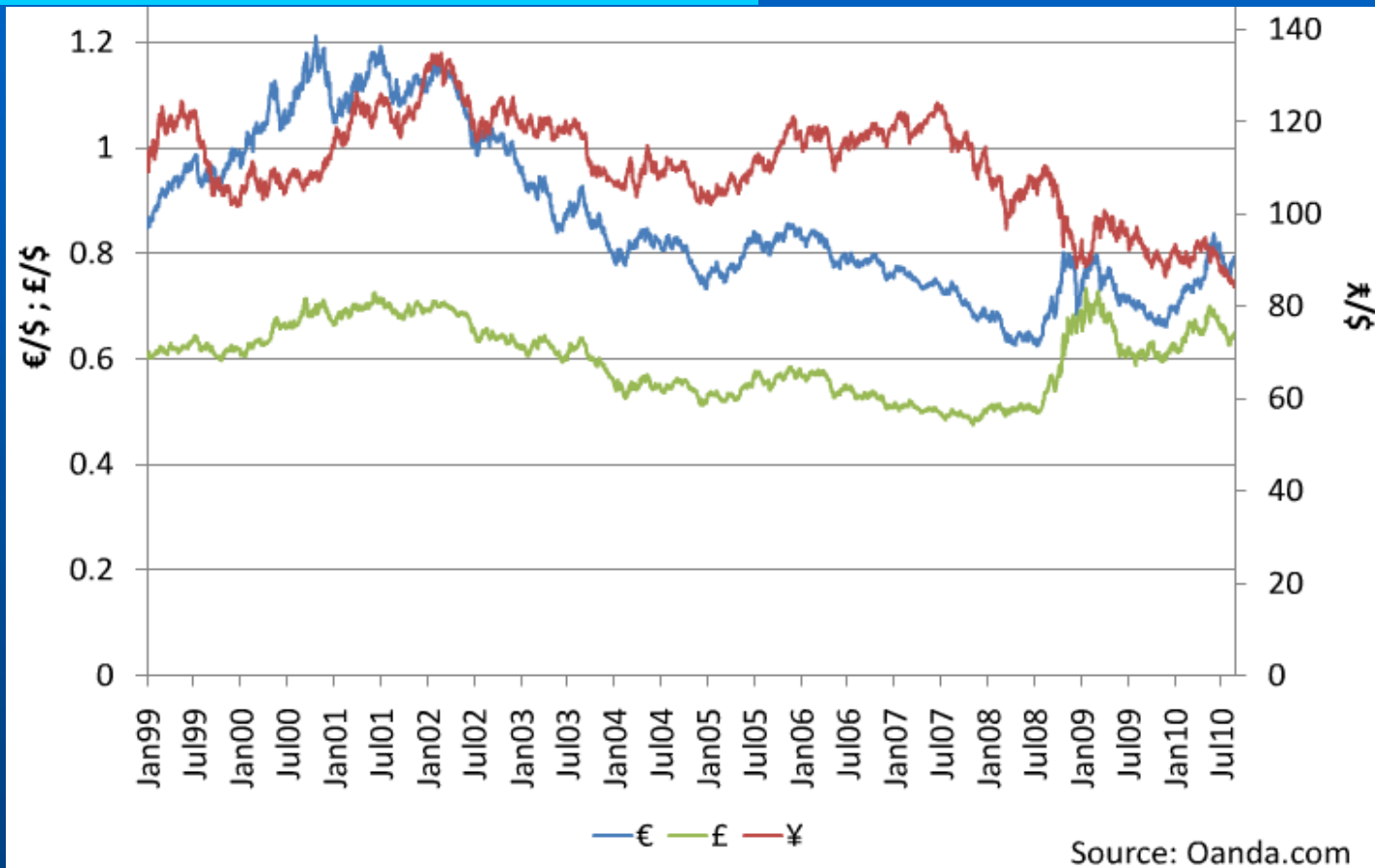

Euro v mezinárodním obchodě (kurz €/€)

zdroj: Oanda.com

Euro v mezinárodním obchodě (kurz €/\$, £/\$ a ¥/\$)

Využití eura jako transakční měny (%)

	\$	€	¥	DEM	FRF	ECU+	£	CHF
1992	82,0	47,3	23,4	39,6	3,8	11,8	13,6	8,4
1995	90,0	48,5	26,0	36,1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
1998	87,3	46,4	20,2	30,1	5,1	17,3	11,0	7,1
2001	90,4	37,6	22,7	-	-	-	n.a.	n.a.
2007	86,3	37,0	23,0	-	-	-	16,5	6,8

- podíl \$ zůstává stabilní
- podíl € neodpovídá předchozímu součtu → zrušení ERM 1

Euro jako kotva nebo paralelní měna

- **fixace kursu**
 - cca 40 zemí (ERM 2, CFA + postkoloniální země)
 - přímo nebo koš – využití stability
 - měnový výbor
- **paralelní měna**
 - neformální oběh (FCA, Turecko, Rusko...)
 - jednostranná euroizace (Kosovo, Černá Hora)

Užití eura v zemích

ERM-2	Ostatní fixace	Fixace na koš	Řízený floating	Měnový výbor	Euroizace
Dánsko	Maďarsko	Botswana	Chorvatsko	Bulharsko	Kosovo
Litva	Kapverdy	Libye	Česko	Litva	Černá Hora
Lotyšsko	Komory	Maroko	Makedonie	Bosna-Herceg.	San Marino
	Benin	Rusko	Rumunsko		Vatikán
	Burkina Faso	Seychely	Srbsko		Monako
	Pobřeží slon.	Tunisko			Andorra
	Guinea-Bissau	Vanautu			
	Mali				
	Niger				
	Senegal				
	Togo				
	Kamerun				
	SAR				
	Čad				
	Kongo				
	Rov. Guinea				
	Gabon				